

Wewelsburg – Miejsce Pamięci

Historia

Od 1934 r. w Wewelsburgu prowadzone były badania oparte na teorii rasowej, prehistorii germańskiej i wczesnej historii nowożytnej. Studia te zawierały elementy okultystyczne i mało miały wspólnego z nauką. Od 1939 r. z rozporządzenia Himmlera zamek miał zostać rozbudowany, by służyć jako centrala „zakonu” SS. Do rozbudowy zamku zostali przydzieleni więźniowie ze specjalnie w tym celu utworzonego podoboju koncentracyjnego. Pierwszych 100 więźniów sprowadzono z *Sachsenhausen*. W 1941 r. podobóz przemianowano na samodzielny KZ Niederhagen. Z ponad 3900 więźniów zarejestrowanych przez SS zmarło **co najmniej 1285**. W 1943 r. przerwano prace budowlane, a gotowe już fragmenty budowli w marcu 1945 r. zostały przez SS wysadzone w powietrze.

Wskazówka: W Senne [Schloß Holte Stukenbrock] od lata 1941 r. znajdował się obóz jeniecki [Stalag 326], w którym zmarło **tysiące osób**. W 1945 r. został im poświęcony cmentarz honorowy, a w 1996 r. również miejsce pamięci.

Christoph Kreuzmüller

Pamięć

Dokumentacyjne centrum na zamku zostało otwarte w 1982 r. w byłym budynku wartowni SS. Od 2000 r. na byłym placu apelowym, w miejscu KZ Niederhagen, stoi również pomnik. Odnowiona w 2010 roku ekspozycja dotyczy również okultystycznych korzeni, artystycznych i kulturalnych idei i wyobrażeń SS, zaprezentowanych w sposób wykazujący ich wpływ i oddziaływanie na cały system narodowo-socjalistyczny.

Christoph Kreuzmüller

Informacje praktyczne

Wewelsburg – Miejsce Pamięci

Dokumentationsstätte Stalag 326, Lippstädter Weg 26, 33758 Schloß Holte–Stukenbrock

tel. +49 5257 3033

www.stalag326.de

Kreismuseum Wewelsburg Burgwall 19 33142 Büren-Wewelsburg

tel. +48 295 57 622 0

<http://www.wewelsburg.de>

e-mail: kreismuseum.wewelsburg@t-online.de

Czynne: wtorek-piątek 10:00-17:00; sobota-niedziela 10:00-18:00.

Wstęp: 3 €, ulgowy 1,5 €; oprowadzanie 35 € (ang. 45 €).